

*mým přátelům, bratrům a sestrám, mé babičce
a Zuzaně*

Bloudovy zápisky

„Což bylo, jest což býti má; a což se nyní děje,
jest to, což se díti bude; aniž jest co nového pod sluncem.“
(Kazatel 1:9)

Zápisky

Phaethon Protogenos

Na počátku
nebylo nic.

Jen já,
syn noci
tápal jsem nitrem
matky svojí.

Bez cíle.
Bez naděje, že kdy uzřím svoji tvář.

A tehdy odnikud se vynořilo světlo.

Spoutalo mě sálavou a láskyplnou září,
a mému, dosud nehmotnému tělu,
spatřit dalo kontury
jeho hran...

Na díky v řece zděšení
již nezbyla mi slova...

Praeludium

Sám,
pro nic, za nic,
brouzдал jsem se oceánem bytí,
když spatřím pannu,
jak tělem ladným
věčně klidné vody
tancem bujně čeří.

Tančila ve vlnách
jež nestoudně
omývaly její nahé boky
a vzduch zrodil
vítr, by čechrat mohl
plavý její vlas.

I dívka chopila se větru
a v tanci živelném z něj učinila hada.

A pak v rozkoši nevidané
splynula ve vodní tříšti
lačně jejich těla.

Po dlouhé věky se
oddávali tomu podivnému ritu,
jenž dnes „láskou“
zvykem bývá zvat
a já prvně závist
vedl v zákruty své duše.

Spojením krásy a
proradného plazu
v bolestech ukrutných
zrodilo se vejce,
jež (ač malé) v sobě
neslo vší váhu budoucího světa...

I.

Bloudě vesmírem,
já potkal jsem dva bohy,
jak o kotouč slunce nerovný boj svádí.

I usedl jsem a sledoval to působivé klání,
jak malý záříc temnému odolal by rád.

Pak rána !
Krve boží kapek pár,
a temný s tlamou rozvitou
na kotouč ten hladově se sklání.

Pohltil slunce a obloha zhasla.

II.

Šel jsem městem, když v ránu tu,
spatřím hromádku peří, jak pod lampou se choulí.

Popošel jsem blíž (jen kroků pár)
a bez víry v své oči hledím,
na anděla,
křídla zlomená,
jak na šalmaj líbivý requiem si hrá.

Peří zmoklé a oči barvy severního moře
slzami zalilo mu jakési přeukrutné hoře.

Poklekl jsem
a do tváře mu pohlédnuv,
spatřil jsem úzkost,
možná i pohrdání,
naději, jak se nad utrpením sklání,
snad špetku moudrosti
a smrti odevzdání.

Chtěl jsem se zeptat, co duši jeho trápí,
on však seděl dál,
s osudem vyrovnán
a jeho slzy dál kropily mou kápi.

Poslouchal jsem mlčky jeho přenádhernou píseň,
niance tónů vzešlých z nadpozemských sfér,

Když v tom...
... requiem utichl a posel Boží pošel...

III.

Jednoho dne jsem došel k bráně pekel,
a vystál si frontu na věčný svůj trest.

Když konečně na mě dostala se řada,
d'ábel, co hříchy lidí strádá,
s duší mojí nevěděl si rady.

Všanc vahám vkládal moje srdce
(jaké vlastně ?)
a za pomoci vodováhy,
měřil mých hříchů hříšné spády
(podivné...)

Pak krejčovským metrem měřil obvod hlavy,
i kus masa vytrhnul, tam a tady,
a to hned nad kahan putovalo.

Trvalo dlouho,
než zásoba zkoušek
jimiž drolil moje tělo,
stala se prázdnou
a výsledek byl znám.

Mlčky na mě hleděl,
Pán Pekel snad neměl mi co říct,
a tak před nosem
zabouchl mi dveře.

Nevěřil jsem vlastním očím...

IV.

Kráčel jsem údolím
a boty, co svlačila mi křišťálová rosa,
s dupotem mařily nádheru kopretin.

Vtom rytíř,
meč břitký,
v rychlosti nevidané
vyřítit se z houští,
že prý na souboj vyzývá mne.

„Proč ?,“ táži se nesměle
odvážného reka,
co přede mnou výhruzně svým břitkým mečem seká
nazdařbůh v cáry vzduch...

„Tys přec ten postrach,
co nevinné svými
pařáty nečistými
po nocích rdousí !“
(já nevěřicně pohlédnu si v dlaně – „Opravdu ?“)
„Tys ta saň,
co mnohou kapli znesvětila
a bohobojných lidí vražd se neštítla !“
(zvednul jsem ruce a pečlivě podíval se na ně –
jsou snad tohle spáry lité saně ?)

V zamyšlení jsem odkráčel,
a rytíř ten za mnou jen
nevěřicně hleděl.

Pak v prach zabod' meč,
a počal věnovat se pluhu...

V.

Jednou jsem dorazil
až ku pramenům Země
a pln samoty
usedl na nekonečna práh.

V beznaději jsem
bloumal svojí duší
a v temnotách
zkoupal přetemné
své tvary.

Tam poznal jsem,
jak mě má nicota tíží,
a pod váhou
prázdné mojí pravdy,
zhroutila se
konstrukce mých schrán.

O pár chvil dál
zas kráčel jsem,
hluboko boře se v
kruhů Světa stín.

Sám,
smrtí zrazen...
... znovuzrozen.

VI.

Ležel jsem v trávě
pod klenbou z oblaků
a na hlavu padali mi
paprskové slunce.

Náhle mě však
z náručí skoro-spánku téru
vytrhl vůz
a s ním i procesí
v černých kůžích vsazených
loutek
(těch kusů dřeva s duší),
co zlovolný loutkář
nasadil jim
utrápené
hlavy.

Kráčely pozvolna
krajinou měsíční
a mlčky sobě
hymnus notovaly.

Tváře měly prázdné
(barvy z obličejů dávno
rozkradl jim Čas),

stejně jako hlavy
(smutek jim je dávno vymlel
až do poslední piliny).

Na voze se
v girlandách šeríku
rozvaloval osud
všech smrtelných,
zatlučený v černé bedně
s mosaznými madly.

Nevěřicně zíral jsem
na ten z dřeva rytý
průvod němých smutků
a hluboko v mysli cítil
špetku soucítění.

A několik lžic závisti.

VII.

Doraziv v místa,
kde Hypnos své sny stáčí,
usedl jsem na podmračenou zem
a sledoval Mistra, jak věnuje se dílu.

Smíchal peří vraní,
peř pomíjivých krás,
naději, prázdnotu,
pak lásku
(bez ní těžko dá se snít)
a nenávisť
(ta s láskou kráčí ruku v ruce).

Zlatem nešetřil
a chleba užil kopy.
Hrdinství a odvahu
přiléval ze všech sil.
Rozumu nazmar,
však jenom špetka padla.

Vše dobarvil tuší
a dochutit dal dehtu.

Přizval mě ke stolu
(jaká nevídaná pocta !)
a až do kalného rána
my ten zázrak koštovali.

A pak já málem udávil se k smrti...

VIII.

Já uzřel dívku
přenádherné tváře,
rdící se září
všech nekonečna lamp,
oděnou v závoj
z pavučin a chmýří,
jenž žhne září výhně,
v níž Bůh dal
skovati se světu.

Běžela stepí
všech univerza sfér
a její pýcha
jí žhavými hřeby
vypálila oči a
věčné ticho
dala poznat
ješitnému sluchu.

Stačilo málo.
Pár milénia kroků,
krapet smůly a
číše zášti k tomu.

Vše přišlo náhle,
záblesk, tma,
a z mrtvé krásy
špony.

IX.

V krajích, kde bohové Véd svoje písně pění a z lůna hor rodí se lůno matky řek, já spatřil múzu, jak v místech nejvyšších básníkům a bardům svojí vůli dává znát. Psala rozvážně písmem úhledným perutí z páva na listy vrby zpěvné svoje žalmy, na lístky růžové zas slova láskou vřící a na věnce z vavřínu ódy na reky v stříbrolesklé zbroji.

Chvíli já skepticky sledoval hektickou její snahu a pak, řádně osmělen, přistoupil jsem blíž a tónem zvědavým, jakoby mimoděk, se táži :
„Nejsi-liž zmožená tou věčnou láskou, něhou a v pravdě hrdinskými činy ?“

Nechápavě upřela na mě blankytný svůj zrak. Pak odložila brk a chopila se rydla. Do trnoví z angreštu vložila všecken žal a všechno utrpení, a to pak naráz dala poznat světu.

Svět propadl hluboké melancholii a pár dní na to zemřel (sešlost věkem).
Musel jsem se smát.

X.

Já zbloudil jsem v labyrintu stínů,
sešel snad ze všech světa cest,
když spatřím houf duší jak z žití kocovinu,
touží si za brány smrti nést.

A tam, na břehu říčky, jež Acheron se zove,
v efódu z nářků a v hejnech černých vran,
dlela ta, co víře v život oči klove,
a jíž každý smrtelný do náruče je hnán.

Seděla strnule, důstojná a němá,
jak socha z mramoru, jíž Feideiás dal být,
Tam všanc kostkám každá duše dala těla,
by mohla v klidu do pekel si jít !

Tak i já na smrt dlouhou vystál svojí řadu,
do rukou Fortuny slepě svůj osud dal,
A pak, vprostřed toho černých ptáků hřadu,
Já poprvé se v životě ze srdce rozplakal...

Kostky se mi v hodů
proměnily v prach...

XI.

*I shromáždil je na místo, kteréž slove židovsky Armageddon.
(Zjevení Janovo 16:16)*

Spatřil jsem město jak
na hranicích světa
z kamene stěn na odív
dává pýchu svou
a výbrusy démantů
láme prosté dráhy
světla.

V goblénech praporců,
stékaje po z mramoru valech,
nad duhu jasnější
barev souboj plál
a špičaté bašty
dál snily hrůzu svojí.

A v samém středu
jeho strach budících hradeb,
jak lůno zela brána,
ta nejkrásnější z bran,
jíž ubírat dal jsem bludné cestě svojí.

Město to
však divné bylo věru.

Jak mor by sklál
všechno jeho smích
a mlčení tu sřadilo
své voje,
tichem zel
příboj jeho střech.

A dusivá jistota
spoutala jeho zpěvy...

V ulicích dav Němých
zlatých rouch mlčky
zrakem k chóru
cherubínů zel...

...a důstojně čekal na
planoucím mečem
ránu svojí...

XII.

Dávno,
když procházel zrovna
jsem končinami Smrtného světa,
viděl jsem muže pro
pravdu bohů mřít.

Zmítal a zápasil
s v hadech smrtí svou
a bezmocné nářky
bohům v uši dštil
by králů král dětí
jeho těla smrti ušetřil.

Však nejvyšší z mocných,
Zeus, bohů Řeků pán,
smrtníka prosby vetoval
a syny jeho nechal před
okem mu z Léthé
vodu pít.

A pak, z dřeva kůň do
hradeb vtažen býti směl,
a do květin zahalen
v noci vydal z krve
pravdu svou.

XIII.

Kráčel jsem pompu
věčných světa kleneb,
Siómem hvězdářů,
supů domovem,
když spatřil jsem
Boha s Dáblem v šachy hrát.

A že pekelník (bílý)
předobrym byl věru
(tady v šachu rozumět bys měl)
Nebes král s ním
o krále bitvu svedl.

Věže hor v základech
kořenů svých skal
kráčely přes země šachovnice lán
a armády pěšců
druhé pěšce nechat v krvi
ležet chtěly.

Země se třásla,
jak vulkánů střelci
k oblohy modři nesli
zkázu svou
a ohnivé oří plamenů chvosty,
napříč světa poli,
mnohým smrti spásu poznat
dali.

Nakonec však
Krále králů král
obležen běsy
přec jen k zemi padl
a satanáš vyhrál Petrův
od nebes brány klíčů pár.

Zamkl důkladně.

Clausula

*I stal se boj na nebi: Michal a andělé jeho bojovali s drakem,
a drak bojoval i andělé jeho.*

(Zjevení Janovo 12:7)

Slunce oděné v karmínový šat,
svou tvář slilo s torzem mrtvé země
a Matka-Noc rozžehla zástupy svých hvězd.

Zůstal jsem sám
na pláni té,
kde „dobro“ se „zlem“
mělo krvavou ran směnu
a mlčky hleděl jsem
na hromady Božích tvorů těl.

Tam prvně za dobu předlouhé své pouti
já z ramen sejmul kápi svou,
když spatřím, že v záhyb její
Had-Vítr snesl z korun výše,
prapodivnou okolností hrou
Plod dávno věky semletého
dřeva kmene nádherného.

I vsadil jsem to stromu sémě,
hluboko v krvi zpitou zem
a čekáním popohnal soukolí jsem času.
A tak, za dobu snad stovek tisíc let,
ze semene nicotného
vzešel jasan,
co klenbu nebes zpátky na nebesa zved’.

Jasan ten se Yggdrasilem zove...

Úvahy

První

Čepele moudrosti,
soukolí zapomnění,
ničí vše krásné, co kdy se dalo...

Krunýře tuposti,
prokletí oněmění,
ničí vše krásné, co mohlo by se dát...

O lásce

Co je láska ?

Šílenství, co krev všech lidí sváří,
Choroba, co zžírá srdce zvonu bronz,
Nepříčetnost, co přičetnou se tváří...

Bohové, proč musím být zdrav ?

O hrdosti

Hrdost, co sny smrtelných v mořích octa topí,
Korunou trnitou sevřela můj stín,
Hřebenem zaslepení učesala můj svět,
Do kobky samoty svrhla mé pulzující srdce,
Ubila lásku a v kaluži dehtu svlažila pochopení.

Teď jen můry noci v drti z citů mají hřad,
A bezcitná zášť mi v žilách spolu s krví proudí.

Miloval sem oddaně mnohé...
...teď stejně oddaně budu je nenávidět !

Hluboko ve mně zní hrdosti té chór,
A rozum smí jen z exilu pomatení,
Sledovat zkázu, již sobě sám dám znát !

Anafora

Ač řádně zostuzen,
Ač často v kola vplétán,
Ač na kříž přikřížen,
Ač často bohem zván,
Ač nezřídka potupen,
Ač davem lýtým hnán,
Ač o smrt ochuzen,
Ač snad ďábel sám,

Sám ve své samotě
zůstávám sám sebou...

Navěky...

O nenávisti

Nenávist je jako Spravedlnost.
Je slepá a při ruce má meč.
Jen její váhy vždy ukazují „vinen!“

O mlčení

Říká se:

„Když dva mlčí,
neznamená to,
že si nemají co říct.“

Když si dva nemají co říct –
mlčí.

Zvrácená logika.

O přátelství

Přítel,
na jehož hřbet složit můžeš
břemena svých pravd,
a jenž do smutků temnot
často jasné světlo vhání,
je jako rozum...

... nedostatkové zboží.

Druhá o mlčení

Zaslepen hrdostí,
v přilbici tvrdohlavé,
s palcátem sobectví
a v pancíř ega vkut,
čekám, až někdo ztečí
vezme z mlčení můj hrad.

A pak,
když zchladne ostří
mého zbytečného hněvu,
roztaje pýchy těla z ledu krov,
když odložím zbroj
a mlha v očích rozplyne svůj háv,

Za hradbami ticha
zůstávám sám,
v řetězech strachu,
v temnotách prozření
a s ohryzkem jablka zbytečného sváru...

Co jsem ?

Šílený
pištec v pleistocénu tónů.

Mrchožrout,
jemuž Bůh vítr zpod perutí vzal.

Dech
zloby v každém lásky stonu.

Z nejnižších
nejnižší všech dokonalý král.

Zoufalství
bratr a lásky svojí kat.

Naděje
vždy žertů dobrý cíl.

Hrdina,
do vazby zbabělosti vzat.

Koráb
s děly, co nemá žádný kýl.

Páteř

Páteř má
z obratlů stržená
oporu tvoří
křivé mojí duše,
co v těle zrůdy
vyzvání na
zrůdný z rudy
srdce zvon.

Mé všechno

Kdys jedné chtěl jsem
svoje všechno dát
(co? nejspíš nic tak akorát)
a až na kraj světa
za jejím světlem jít.

Než svedl jsem však
„miluji tě“ říct,
čas zubem jí
stih' v z žuly kůru
vrýt.

Noc tančí

Noc tančí a životů blednoucích snů vzdechy přízrakům temnot odhalí svou tvář.

Noc tančí mezi nářky kojenců jimž chuť matky od rtů uzmut chtěli.

Noc tančí a světlo hvězd odráží naději svých kštic v čepelích vrahů a zrádců stříbrných.

Noc tančí – vysílá havranů svých těla by v zemích západních hymnus pěli chřadnoucímu slunci.

Noc tančí – dne naděje tonou v slzách chóru a beznaděj plá praporců svých těly.

Noc tančí oblaky svých mūr a světélka naději blednou pod přívaly hoře.

Noc – matka má – tančí.

Kaligram

eigratel tsonjetsohLhostejnost letargie
ezeksa eitapa ezrevAverze apatie askeze
einodras ívtceboSobectví sardonie
ecnelodnoKondolence
A

Smrtelní

Ve dnech krátkých
svého nedlouhého bytí
okusí mnohé,
co mně není dáno znát.

Lásku.
Ty které nejvíc měl jsem rád,
dávno spolykal vždy lačný
jícen času.

Radost.
Všechno pomíjí.
I nejpevnější skála se jednou
v písek zdrolí.
Dost chmurné na to,
bych moh' se tomu smát.

Víru.
Ta bláhová vize,
že ve dnech příštích
všechno k lepšímu se změní.
Věřte... nestane se tak.

Vzpomínky

Město

Někde v dálce zaržáli koně. Dva bujní hřebci uháněli lesem v děsivém tempu. Muž a žena na jejich hřbetech se smáli a kopyta koní vytrhávala trsy trávy, zanechávajíc tak v měkké lesní půdě nesmazatelnou stopu toho zběsilého běhu. Dunění kopyt se odráželo od zelených hradeb k výšinám se pnoucích stromů a mísilo se se šumem miliónů listů a lístků.

Stařec otevřel okno své světničky na samé špičce chrámu Sv.Neota, a zkoumavě se zahleděl na střechy Města pod sebou. Pak opatrně vylezl z okna a stanul nohama na kluzkém, mechem pokrytém povrchu široké římsy, umístěné sem středověkými staviteli z jemu neznámého důvodu. Ze zdi se na něj výhružně dívaly dávno časem poničené tváře dáblů a běsů, věčně střežící místa, která zůstávala běžným smrtelníkům neviditelná a nedostupná.

Kdesi na západě obzor polkl poslední kousek slunečního kotouče a nad starými domy vyšly hvězdy. Zvoník seděl a mlčky obdivoval nádheru nesčetných oken, okýnek a průzorů, z nichž vycházelo takřka magické světlo; světlo nadpřirozeně krásné a úchvatné, jehož zář uklidňovala duši náhodného pozorovatele. Dělal to každého večera; vždy, když tvář slunce opustila oblohu, vylezl na římsu pod svým oknem (bát výšek se už dávno odnaučil) a díval se na to moře tašek a komínů, uliček, náměstí a dvorců, a stále přitom objevoval něco nového; něco, co mu před tím zůstávalo skryto. Bavilo ho to a děsilo zároveň. A zatímco on šedivěl, Město bylo věčné. Dál stálo nehybně a důstojně; obrovské a všudypřítomné už po eóny let...

Letité ticho půdy prastarého domu prořízl nářek mučeného dřeva. Poklop se nejdříve jen neochotně nadzvedl, záhy však vzdal svůj marný boj s párem malých rukou a pustil svého trýznitele na místa, kde ručičky hodin zastavily běh po kružnicích svých drah. Dítě se fascinovaně rozhlíželo po svém nově objeveném království a bezuzdá fantazie dávala starožitným skříním do vínků obsahy

původem z legend a bájí. Světlo spolu s prachem kouzlo do vzduchu magické obrazce, prodírajíce se mezi těly věky poničených tašek, jež se vyhřívaly v jarním slunci podpírány labyrintem kroků. Dítěti zajiskřilo v očích. Vydalo se na objevitelskou výpravu do archivu léta zrajících tajemství.

Noční chlad obtočil tělo šlachovitého starce a vytrhl ho z náruče milosrdného spánku. Nesčetné perličky večerního vlhka ulpěly na jeho prosté, Iněné kutně a stékaly údolími jeho vrásek. Tíše zaklel a prolezl oknem zpátky do světnice zahalené do nočního šera. Uložil se na nepohodlnou a tvrdou rohož a záhy usnul. A venku, mimo dosah jeho spících očí, se ozval tichý šepot. Jakoby tisíce hlasů promluvalo polohlasem, vytvářeje chmurný chorál, plný bolesti a beznaděje. Střechy města se zavlnily.

Leželi v trávě, Pavel Sklář a krásná Jolana. Leželi v trávě a topili se navzájem v hlubinách svých očí. Podzimní slunce se smíchem spouštělo provazce svých paprsků na jejich hlavy a žehalo jejich lásce. Políbil ji. Ona políbila jeho. Ráno vypadalo jako každé jiné. Ale nebylo. Zvoník to cítil až do morku svých kostí. Hlas zvonů zněl jinak. Ano! Určitě. Musí to přece vědět! Už po mnoho let každý den dává bít srdcím těch bronzových obrů. Zněly jinak.

Stařec roztržitě scházel po takřka nekonečném, strmém točitém schodišti dolů z věže, v ruce třímaje dřevěnou misku. Krok, krok, krok-krok. Zastavil se. Schodiště se utopilo v tichu. Odvážil se udělat krok. Krok – krok. Co se stalo? Ozvěna? Nikdy před tím tu přece ozvěna nebyla. Zastavil se. Zase to ticho. Přemýšlel. Co se to s ním dnes děje? Že by se včera večer nachladil? To by tak ještě scházelo! Po chvilce obezřetného vyčkávání pokračoval v cestě. Hlas ozvěny utichl. Podivné.

Starý Zvoník konečně dorazil až ke kořenům chrámu. Otevřel dveře a ustrnul. Světlo vnášelo do ponuré atmosféry vzcnou chrámovou loď špetku tepla a naděje. Plazilo se mezi červotočem prolezlými dubovými lavicemi, šplhalo po vlhkých kamenných zdech a kreslilo úsměv na tváře mramorových

mučedníků. I taky je něco v nepořádku, říkal si sám pro sebe. Něco mu nesedělo, ale nevěděl co. Pokrčil rameny, několikrát zamrkal a když se přesvědčil, že pocit jen tak nezmizí pokračoval směrem pro tu trošku jídla, za kterou se tak těžce dřel. Vyšel ven portálem, z jehož stěn se na příchozí šklebily hlavy dáblů utaté přísně se tvářícím Michaellem, a byl oslněn paprsky zrovinka narozeného slunce.

A znovu koně. Hřebci cválali a oni se smáli. Lesní cesta ubíhala pod kopyty jejich ořů zběsilým tempem, ale oni, každý hlavu plnou toho druhého toho nehleděli. Nemohli. Vítr čechral její vlasy a pohrával si s jeho pláštěm. Omámeni rychlostí a spoutání vůní lesa švali koně, plné mladistvé síly, mezi staletými duby a potoky - žílami, přinášejícími do šera pod korunami obrů životodárnou vodu.

Jeden z koní zakopl a padl. Rána. Bolest. Krev. Slzy. Moc slz.

Stařec zavřel těžké dřevěné okenice. Ne. Dnes nebude obdivovat vzdouvající se hladinu krovů Města, ani jeho dech důstojně plynoucí z jeho ohnišť a pecí. Dnes ne. Musí odpočívat. Ano, odpočívat. Vyspí se z toho. Určitě. Stařec uhasil plamen lojové lampy a prakticky okamžitě usnul. Starý chrlič venku šel také spát. Před tím, než se propadl do temnot svého kamenného spánku, by ale přísahal na to, že něco zaslechl. Nejspíš to byly kroky.

Proplétal jsem se davem smrtelných na hlavní třídě. Všude vládł dokonalý chaos. Uličky byly přečpané lidmi, koňmi a osly. Všechno, co mělo nohy, se dávalo na útěk před blížící se císařskou armádou. Z přečpaných povozů, kárek a trakařů se sypalo nádobí, z peřin peří a ze skromných lněných pytlíků ta trocha hrachu a ovsu, co těm nebožákům ještě zbyla. Vždycky mě ten shon a panika naplňovaly takřka škodolibou radostí. Nechápal jsem je. Vždy úspěchaní a roztržití. Vždy mají málo času.

Výkřiky. Vzdechy. Pláč malých dětí - obrázek dokonalé apokalypsy. Jako krysy opouštějící potápějící se loď, lidé opouštěli město odsouzené k zániku, rozhodnutí hledat spásu v přilehlých hvozdech. Vřak ona si s nimi divoká zvěř poradí.

Začal padat sníh. Absurdní. Bělostné vločky cukrovaly poslední chvíle životů těch bláhových. Neubráníl jsem se cynickému úsměvu.

Do klidu a pořádku půdní pokladnice zázraků vstoupil chaos, pln čerstvých sil a ničivé energie. Podlaha dlela pod příkrovem vrstvy střeptů, listin a sušených těl dávno mrtvých rostlin. Krvácející knihy ležely, vytrženy z lůna polic svých příbytků v naříkajících hromadách na zemi, a do prastarých inkoustů jejich pergamenů se pustilo nenasytné a neznabožské světlo. Blednoucí folianty vydaly poslední výkřik v němotě svých liter a pak, vydány napospas spalujícímu žáru jarního slunce, vybledly a zemřely. Dítě pokračovalo dál, nehledě zmírājících pokladů, ve své kruciátě za poznáním...

Ráno. Zlatavé prsty slunce se energicky snažily protlačit úzkými průhledy okenic a svým něžným dotekem rozproudit krev v sinalé kůži spícího starce. Ten ležel bez hnutí a v doširoka otevřených očích se mu zračila směs únavy a strachu. Posadil se a nervózně zamáčkl slzu v koutku oka. O nic nejde. Byl to jen sen. Určitě – obyčejný sen. Stále ještě duchem nepřítomen uchopil misku a otevřel dveře do schodiště. Pak se zastavil, chvíli se rozmýšlel a pomalu se otočil.

K oknu skoro doběhl a prudce rozrazil staré okenice. Ticho. Střechy hluboko pod ním se koupaly ve slunečním svitu a šedivý dým líně a nevinně vycházel z hlubin jeho průduchů. Jako by cítil tichý výsměch. Ano. Město se mu smálo. Naštvaně zabouchl letité okno a skleněné tabulky zavřeštěly na protest. Schody téměř seběhl.

Dveřeje mohutné brány se pomalu a neochotně rozevěřly. Muž se vzdáleným výrazem vtáhl svého koně za uzdu dovnitř a znovu bránu zavřel. Pak se opřel o její kovaná křídla a zhluboka oddechoval. Kůň stál bez hnutí a pozoroval svého pána. Ten se zhroutil; jeho kolena povolila a on sjel k zemi. Několik slz dopadlo na zem, kde se lačně vsákly do chladné pokrývky z ledového chmýří.

Přistoupil jsem blíž a ačkoliv sníh v mých kročejích sténal a naříkal, muž mě neslyšel. Nebo nechtěl. Nebo mu to bylo jedno.

Zastavil jsem se na čtyři kroky od něho a čekal. Trvalo dlouho než ke mně pozvedl svůj zrak. Usmál jsem se naň v temnotě své kápě.
„Vstaň...“

Zvoník se přízraku toho snu nemohl zbavit. Ze schodů doslova utíkal, ale vzpomínky na jeho zvláštní sen ho ne a ne propustit z temnoty svého stínu.

Kdo to byl? Pamatoval si takřka bezvládnou postavu jakéhosi muže opřenou o bránu. A pak přízračnou siluetu v černé kápi až k zemi. Kdo to byl? Dábel? Anděl?

A kdo byl ten muž? Matně si vzpomínal, že už ho někde viděl. Ale kde? Vybavil se mu obraz dvou lidí, jak slepí ve své lásce leží na mýtině v lůně lesa. Ano! To byl určitě on!

Otevřel jakoby mimoděk dveře do chrámové lodě. A zastavil se. Miska mu zděšením vypadla z pohublých prstů. S otevřenými ústy zíral na postavu, která seděla v samém prostředku chrámu, koupajíc se v barevném světle vitráží vznosných oken katedrály. Byl to Tomáš. Apoštol Tomáš.

Dítě se prozpěvujíc probíralo prachem starých polic, zanechávaje za sebou obraz čiré zkázy. Každou z věcí několikrát otočilo v malé dlani a pak bez zájmu pohodilo na zem.

Náhle zpěv utichl. Děcko uchopilo do svých drobných ruček zajímavou věc, která upoutala jeho pozornost. Z temné koule se v líných intervalech rozlévala do okolí magická záře.

Dítě chvilku konsternovaně zíralo do hlubin svého zázraku a pak, nehledě na nepořádek, který za sebou zanechalo, nadzvedlo poklop a pelášilo si prohlédnout svůj objev na denní světlo. Pod krovky starého domu zavládlo ticho. Ale ne na dlouho. Z pod trámů a prken se, jedna po druhé, jak apokalyptičtí jezdcí, začaly vynořovat krysy. Jejich hladové oči a ostré zuby nenašly pochopení pro poklady minulosti. Podlaha zčernala záplavou jejich těl a vzduch zhoustnul jejich chladnokrevným pištěním. Za pár minut bylo po všem...

Kůň nás následoval. Muž kráčel přede mnou a jeho oči chutnaly po zchlazeném cínu. Brodili jsme se sněhem směrem

k sklárnám. Mohutné černé komíny a nepřívětivé budovy, jejichž omítku dávno sežral čas, zely k šedavým výšinám chladné oblohy. Mlčeli jsme. On mi nechtěl nic říci a já? Můj čas ještě přijde. A z dálky k nám doléhalo víření bubnů blížících se vojsk. Blížící se zkázy.

Světec pomalu otočil hlavu směrem k přichozímu a žilky jeho mramoru zavířily. „Pojď blíž,“ vydralo se z útrob jeho živoucího kamenného těla, aniž by se jeho strnulé rty pohnuly. Hleděl na šokovaného starce prázdnotou svých očí. „Pojď blíž. Rychle! Nemáme moc času!“ opakoval svoji výzvu se zoufalou naléhavostí v mrtvém hlase. Stařec zavřel ústa a naprázdno polknul. Pak zavřel oči, pokřičoval se a zkusmo je znovu otevřel. Živoucí socha Tomášova na něho hleděla se stále stejným tragickým výrazem ve tváři. Stařec ještě jednou polkl a o pár kroků se apoštolu přiblížil. Pak se prudce otočil a utíkal, co mu vetché síly stačily ke schodišti a pak dál, do bezpečí zvonice. Ani za sebou nezavřel dveře. Socha si povzdechla.

Dítě leželo na nakrátko zastřiženém trávníku a fascinovaně zíralo do koule před sebou. Zlatavé záblesky se líně přelévaly ve svých skleněných hranicích a utvářely nádherné obrazce. Nádherné ve svojí magické neuspořádanosti a pomíjivosti. Náhle očka dítěte zamrkala a znovu upřela pozornost svých sítnic do hlubin vířící relikvie. Zdálo se jim jako by na kratičký zlomek okamžiku zahlédla něco jako obraz. Znovu zamžikala nevinou nádhrou svých duhovek, ale obraz se už nevrátil – utonul v převalující se hladině medové záře.

Ležel na slaměné rohoži. Třásl se po celém těle a na čele se mu třpytily krůpěje ledového potu. Zima z něho drala kůži ledovou krutostí svých ostří a paprsky slunce nebyly s to narušit její mrazivý pancíř. Z doširoka rozevřených zřítelnic jeho očí proudila čirá hrůza a stékala mu po obličejí, krku a hrudi až ke konečkům prstů a nevěřící zděšení svými odpornými chapadly rdousilo sálavé víry jeho dechu. Chtěl křičet, ale to jediné, co se sápal z jeho strachem sevřeného hrdla byly kvílivé porvy ticha a prázdnoty.

Co to bylo? Přelud? Démon? Nebo snad sám Tomáš Didymus? Vřící hladina horečnatých úvah spalovala poslední zbytky rozvahy a rozumu. Není snad blázen!?

Prudce vstal a rychle oddechujíc uchopil jediný kus nábytku v místnosti – omlácenou a rozviklanou židli. Chvilí stál v póze naplněné jistou dávkou absurdity – v ruce držel za nohu bezmocný kus starého dřeva a s takřka fanatickým pohledem zíral do kamenů stěny před sebou. Čas jako by se zastavil. A pak přišla rána.

Zvoník popadl z hromady trosek své dlouholeté společnice jednu z jejích vyvrácených končetin a jankovitě se jal sbíhat ze schodů, jako by si snad ani nebyl vědom váhy, kterou mu na bedra složily věky. Starý chrlič oknem zvnějšku jen pobaveně naslouchal dohasínajícím ozvěnám kroků šilícího starce.

Pavel Sklář stál, zrak upřený do žhnoucího chřtánu pece, a němý žár se odrážel od chladných jezer jeho očí; očí které zely prázdnotou a vyčerpáním. Stál a plně soustředěn vytvářel největší ze svých děl. Mistrovy ruce pomalu tvarovaly rozžhavený a zatím beztvářý kus skla a vkládaly do něj svůj vlastní příběh. Mlčky jsem sledoval tu manifestaci vítězství člověka nad hmotou a v němé úctě pozoroval ten bezeslovný souboj smrtelného s vlastním osudem.

Hlas bubnů se blížil....

Zvoník vběhl do hlavní chrámové lodě s výrazem šilence, nad hlavou třímaje kus zmrzačené židle. Chvilku naprázdno máchal svojí zbraní vzduchem a pak ustal. Katedrála byla naplněna posvátným tichem a prázdnotou. Pohodil svůj kyj ledabyle na zem a podezřívavě zrakem zpytoval každičký ohyb kamenných stěn. Něco se mu nezdálo.

Smích. Tichý smích naplnil němou důstojnost prastarého chrámu. Byl všudypřítomný. Mnoho tichých hlasů se smálo svojí děsivou kakafonií nebohému starci. Ten se vyděšeně rozhlížel. Pak zůstal stát, nevěřiv svým očím. Zíral na zástup světců svými skleněnými těly srostlých s olověným kmenem vitráží lomených oblouků vysokých oken. Smáli se. Smáli se jemu. Bělostné sluncem prozářené zuby kanonizovaných hlav se na něj šklebily ze svých úsměvů. Smích vnikl svojí nemístností na svěcenou půdu a rozechvěl

každý atom zatuchlého vzduchu svatostánku Neotova.

Z úst starého zvoníka se vydral ničím nespoutaný přívál čistého šílenství a děsu. Jeho jek rozechvíval vrásky starých lavic a vosková těla chladných oltářních svíc. Pronikal každým kvádrem letité stavby. Postavy v oknech utichly a nevěřičně zíraly světlem svých tyrkysem přibarvených očí na nicotného muže hluboko pod sebou.

A pak se ozval křik. Světci se jeden po druhém přidávaly k šílenému řevu zvoníkovu. Po tvářích jim tekly slzy a stékaly po oknech dolů na stěny, kde je žíznící pískovec vsával, a pak dál jeho nitrem až k podlaze, kde tvořily kaluže. A z ran skleněného mesiáše, jediného ve své důstojnosti, se spustila krev. Krev jasně červená a chladná. A i z ran mučedníků začaly prýštit rudé krůpěje. Stékaly po stěnách a dodávaly chrámu zjev vpravdě démonický.

Stařec utichl. Rudá záplava stékala po mramorových dlaždicích a zakrývala sešlapané náhrobky dávno zapomenutých mecenášů a zaslepených ve své důležitosti. Plazila se úpatím kazatelny, okolo oltářů a lavic, mezi kamennými sloupy ven z potápějící se lodě katedrály; lodě tonoucí v záplavě bolesti a utrpení.

Muž, pozoroval netečně všudypřítomnou apoteózu. Polkl. Otočil se, a pomalu vyšel ven portálem, nad nímž stále dlel vůdce Božího vojska, netečný a neměnný. Cestou si zmáčel kutanu v krvavém příboji.

Obloha se zatáhla. Temné bouřkové mraky roztáhly svá těla po obloze a pozřely sluneční kotouč i s jeho nadějí dštícími paprsky.

Stařec si povzdechl.

Pavel Sklář mi vyprávěl svůj příběh. Vyprávěl příběh o lásce. O krásné Jolaně. O svém štěstí.

Jeho duše byla prázdná. Nezbylo mu nic. V ruce třímal poslední a největší ze svých děl. Temný kus skla, nádherný v chmurné sytosti své černě, v němž vložil celý svůj svět. Celé svoje srdce.

Ač líčil vše krásné co kdy prožil, v jeho hlase nebylo emocí. Zel prázdnotou, stejně jako jeho mysl. Teď čekal jen na smrt. Čekal na Císaře, až přijede vyvěsit svůj prapor nad vzpurným

městem. Čekal na smrt a nebál se jí. Bylo mi ho líto. Nevím proč. Lítost jsem se dávno cítit odnaučil, ale teď se probudila k životu. Malé světýlko v přetemných hlubinách mojí podstaty. Lekl jsem se jí. Ale věděl jsem, co mám udělat.

„Pomůžu ti“.

„Jak?,“ obrátil na mě tázavě oči, v jejichž mrazivé beznaději vzplála na okamžik jiskřička života.

„Čas vrátí, co uzmut ti směl, až dva životy svojí váhu složí.“

„Cože?“

Zhroutil se k zemi. Sklonil jsem se nad bezvládné tělo pod sebou a vyndal mu z ruky tmavý kus černého křišťálu. Uvnitř plálo žhavé světlo.

Děcko nevěřičně zíralo do šíleného sledu teď již zcela zřetelných obrazů nořících se z hlubin magického předmětu. Obrazů světa plynoucího ke konci svých dní. Vidělo moře polykající celé bloky domů; vítr rvoucí ovocné stromy z lůna překrásných sadů; kostel, z jehož vrat kanula krev.

Zavřelo oči. Ne nadlouho. Chtělo vidět konec toho příběhu. Obavy a nejistota sváděly boj s nevinnou zvědavostí a ta získávala navrch. Očka znovu odklopila těžká závaží svých víček a upřela kouzlo svého zraku hluboko v zkázu dšticí artefakt.

Stařec se prodíral mezi vysokými stěnami domů Města. Bouře už začala. Těžké provazce deště bičovaly svými těly kočičí hlavy prastarých ulic liduprázdné metropole. Zvoník kráčel sám naprostou tmou. Rozvázně jakoby teror snášející se naň z výši nebes ani nebral na vědomí. Došel k cíli své cesty.

Dlouho bloudil labyrintem ulic a nořil se v bezedné propasti živoucích zdí Města, než mu došlo, že utíkat nemá smysl. Že utíkat nemá kam.

Dveře portálu byly vyvráceny a bezhlavé torzo archandělovo dál hrozilo mečem příchozím. Příchozím, kteří už nikdy nepřijdou a nikdy nepřišli. Vešel pomalu do zšeřelého nitra svatostánku. Nic. Skleněná okna ležela pochmurně na zemi v nádheře svých střepeů a jenom vítr zpíval na opuštěném kůru. Nerozhlížel se a vyrazil po schodišti vzhůru.

Tu věc jsem o pár staletí později věnoval jednomu židovskému obchodníku. Měl z ní radost. Nedokázal pochopit, že tím, že jí přijímá, dělá službu ne sobě, ale mně. Mně a jednomu muži, jehož um jí dal vzniknout. A jehož láska jí ve své čistotě a tragičnosti dává moc vrátit čas. Dál jsem Pavlovo dílo nesledoval. A tak oběhlo mnoho rukou, prošlo mnoho cest a přeplulo mnoho moří. Až se dostalo do rukou jednomu nebohému děcku. Děcku, které ve své čistotě a zvědavosti odhalilo jeho nestvůrné tajemství. I láska... zabíjí.

Drobné ručky pevně svíraly svůj jasně zářící poklad a sytily jím své oči. Sled obrazů nabíral na intenzitě a rychlosti. Scéna střídala scénu a závit mladého mozku lačně polykaly jejich tajemství. A pak přišla rána. Koule se roztříštila dítěti v rukou. Padlo mrtvé k zemi.

Stařec stál na římsě vysoko nad střechami Města a rozmlouval s chrlíčem. Pak se vztyčil a, důstojný v poslední ze svých chvil a rozpráhl ruce v póze týraného Krista. A pak se zřítíl. Město vydalo obludný výkřik, jedinečný ve své monumentalitě a obloha zborčila svou klenbu.

Někde v dálce zaržáli koně...

Dodatky

Manifest skeletismu

Tímto manifestem vyzývám všechny k boji za osvobození slova. Prací autora nechť nadále není vplétání slov do těžkých okovů všeobjasňujících větných struktur sáhodlouhých rozměrů a vysvětlování příčin, pohnutek a podstaty děje.

Tvé dílo nechť je pouze křehkou kostrou z pečlivě volených kůstek libozvučných slov. Nechť si čtenář sám, dle potřeby, nálady a vkusu na korpus Tvého díla navěsí své svaly, ústroje a naplní žíly děje pulzující krví.

Ať každý jeden Tvé dílo čtoucí po potažení Tvých slov kůží vlastních představ, idejí a názorů zří jinou bytost jiných tvarů.

Neodhaluj nikdy zbrkle víc než je bezpodmínečně nutné a nepouštěj do záhad temnot víc světla poznání, než uznáš za vhodné a nezbytné.

Vysvětlování zabíjí představivost a subjektivní náplň děje. Vlož na bedra čtenářova ono břímě a nech ho stát se hlavní tvůrčí silou Tvého díla.

Neboj se nepochopení. Nač je čtenáři, když přesně chápe cos mu sdělit chtěl, když jeho vlastní fantazie chřadne a chátrá.

Apeluji na Tebe! Neved' čtenáře za ruku hvozdem liter stran svých děl, ale chladně a surově ho strč do pod krovem mlhy spícího močálu nejistoty.

Vít „Naku“ Stěpanov

Doslov

Bloudovy příhody nepovažuji za ukončené. Je více než pravděpodobné, že Zápisky budou časem stále přibývat.

Tato „sbírka“ začala vznikat sklonkem června 2002. A vzniká neustále. Mnoho věcí se změnilo, mnozí odešli a mnozí další se rozhodli od základů změnit svoje životy – ale Bloud zůstává. Je v každém z nás – náš stín, naše alter ego. Prostupuje námi a cynicky hodnotí naše snahy změnit se k lepšímu; snahy leštit naše prorezlé štíty a stavět okolí na odiv naše ctnosti na úkor naší přirozenosti...

Po dlouhé úvaze jsem se do čistě „poetické sbírky“ rozhodl zařadit i Vzpomínky – tedy dílka (prozatím tedy pouze jedno:) prozaického charakteru (byť s příměsí lyrična). Doufám, že to neuškodí celkovému dojmu, který mají Bloudovy zápisky ve čtenáři vyvolat.

V Praze, dne 7.1.2003

Vít „Naku“ Stěpanov

O autorovi

Nakumus Magnus! Kdo se skrývá za tímto tajuplným, cizokrajným pseudonymem? Snad shrbený starý čaroděj s tmavě modrou, špičatou čepicí s vyobrazením hvězdných znamení a vesmírných soustav? Nebo snad římský filosof, sedící ve stínu cypřišů, či pod mramorovými sloupy antického chrámu, probírající se svitky moudra všech věků? Možná od každého trochu, ale kdybychom pátrali po skutečné podobě nositele tohoto jména, našli bychom vysokého, hubeného (lépe řečeno přímo vyzáblého) mladíka s nevyzpytatelným účesem, ještě nevyzpytatelnějším chováním s mírně podivínskou pověstí. Mladíka s netradičním smyslem pro humor, s nejistým východním šlechtickým původem a ještě nejistějšími příjmy, sršícího do okolí sarkasmy, kterým málokdo rozumí (což je škoda), snad i proto, že málokdo rozumí jemu samotnému (což je škoda dvojnásobná). Když ho potkáte poprvé, může vás jeho osobnost pobavit, překvapit nebo i vystrašit, ale rozhodně vás musí zaujmout, a to pravděpodobně tak, že se s ním budete chtít setkat znovu. Důležité je však právě ono slovíčko „osobnost“, neboť tou on bezpochyby je – a je osobností ve všech směrech zajímavou a poutavou, dokonce natolik, že kdyby sám nepsal, mohl by se snadno stát námětem, třeba do Nerudovských povídek.

Kým je tedy Naku doopravdy? Ztracený herold bloudící pouští vlastní duše? Melancholický básník ubíjený vlastními city? Náboženský myslitel ve spirituální krizi? Bláznivý světec, který zanevřel na světě?

Nakumus Magnus je především člověk! Člověk, který měl odvahu povznést se nad stereotyp a pokusit se prolomit hranice vlastní fantazie, i za cenu své podivínské pověsti. Člověk, který byl a je pro mnohé inspirací i oporou, člověk který k nám promlouvá prostřednictvím svého mimořádného talentu a který by se mohl jednou stát nadějí tohoto malého národa dokázat něco víc, protože naděje jsou vždycky potřeba a nemůžeme si dovolit opomíjet někoho, kdo má šanci jí být. A pro ty, kteří by snad zabloudili v Bloudově bludném světě, vězte, že někdy je nejkrásnější právě to bloudění, hledání pravé cesty, protože je to mnohem

dobrodružnější a zábavnější, než kráčet po dobře značené, široké silnici. A já věřím, že si každý tu svou cestu skrze svět tohoto starého čaroděje a římského filosofa najdete. Na původní otázku, kdo tedy je Nakumus Magnus, odpovídám nakonec – Naku je geniálním literárním šlechticem, skvělým básníkem a dobrým přítelem, kterého jsem měl tu čest poznat.

Petr „Sniper“ Holý

Obsah

Zápisky	7
Phaethon Protogenos	9
Praeludium	10
I.	11
II.	12
III.	13
IV.	14
V.	15
VI.	16
VII.	18
VIII.	19
IX.	20
X.	21
XI.	22
XII.	24
XIII.	26
Clausula	27
Úvahy	28
První	30
O lásce	31
O hrdosti	32
Anafora	33
O nenávisti	34
O mlčení	35
O přátelství	36
Druhá o mlčení	37
Co jsem ?	38
Páteř	39
Mé všechno	40
Noc tančí	41
Kaligram	42
Smrtelní	43
Vzpomínky	44
Město	46
Dodatky	56
Manifest skeletismu	58
Doslov	59
O autorovi	60
Obsah	62

Vydal NakuPress,
jako svojí 3. publikaci.
Vydání druhé.
Tisk & sazba Print-House.
V Praze, 7.II.2003
Náklad: 15 výtisků.

© Vít „Naku“ Stěpanov, 2002, 2003

Slovem „O Autorovi“ obdařil Petr „Sniper“ Holý

V knize použité úryvky z Bible jsou dle
posledního Kralického vydání (1613).